

S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej, o petycyi Rektoratu szkoły politechnicznej we Lwowie, w sprawie przyznania głosu wirylnego rektorowi tej szkoły.

Wysoki Sejmie!

Sprawa nadania głosu wirylnego w Sejmie rektorowi szkoły politechnicznej we Lwowie, poruszaną była w Sejmie od roku 1876 kilka razy, bądź w drodze petycyi jak niniejsza, bądź na podstawie wniosków Wydziału krajowego, nie doczekała się jednak dotąd pomyslnego załatwienia, jakkolwiek Wydział krajowy ją popierał i komisye sejmowe oświadczały się stale za zmianą statutu krajowego w tym kierunku.

Z dwóch wypadków, w których sprawa ta przyszła na stół izby w drugim czytaniu, w jednym, to jest w roku 1883 upadła ona większością trzech głosów przeciwnych, większością, na którą złożyły się wręcz sprzeczne pomiędzy sobą zapatrywania, w drugim zaś wypadku, to jest w roku 1892 przyjętą została przez Wysoki Sejm bardzo przeważającą większością głosów, jednak komplet okazał się niedostatecznym dla zmiany statutu krajowego.

Wprawdzie w roku 1892 c. k. Rząd objawił w Sejmie zapatrywanie przeciwne zamierzonej podówczas zmianie statutu krajowego tak pod względem powiększenia liczby posłów z miast Lwowa i Krakowa, jak pod względem nadania głosu wirylnego rektorowi szkoły politechnicznej, jednakże pod względem stanowiska c. k. Rządu w przedmiocie pomnożenia głosów wirylnych zaszła zmiana o tyle, że c. k. Rząd sam wniósł w Sejmie dolno-austryackim, sprawę nadania głosu wirylnego burmistrzowi miasta Wiednia, przypuszczać zatem trzeba, że uzasadnionemu wnioskowi o przydaniu jednego głosu wirylnego dla instytucyi naukowej, nie będzie nieprzychylnym. Nadto podnieść należy, że w najnowszym czasie ustawą krajową z dnia 19. czerwca 1894 roku (Nr. 57 Dr. ust. kraj.) zyskała szkoła politechniczna lwowska stanowczą organizacyę, która zapewnia jej autonomiczne urządzenie wewnętrzne, równorzędne z tem, jakiego używają uniwersytety.

Można być przeciwnikiem instytucyi głosów wirylnych, chociaż ona przy reprezentacyi jednoizbowej ma bezsprzecznie głębsze uzasadnienie i obecnie podnoszoną i uzasadnianą bywa właśnie w odniesieniu do instytucyi naukowych przez znakomitych pisarzy bardzo postępowego kierunku (Schäffl).

Jednakże tam, gdzie instytucya głosów wirylnych istnieje i gdzie nikt jej istnienia nadal nie kwestyonuje, jest rzeczą ze wszech miar słuszną, rzeczą prostej konsekwencyi, ażeby prawo głosu wirylnego przyznane zostało instytucyi równorzędnej z temi, które tego głosu już używają,

a która tak samo jak tamte reprezentuje poważną sumę interesów naukowych, doniosły wpływ wywierających na życie społeczne i jego praktyczne zadania.

Komisya administracyjna zgodziła się jednomyślnie na wniosek przyznania głosu wirylnego każdoczesnemu rektorowi szkoły politechnicznej, a bacząc na to, że istnieje w naszym kraju jeszcze najwyższa instytucya naukowa, której z wszelkich względów należy się tożsamo głos wirylny i dla której Wydział krajowy w roku 1892 wnosił już, a Wysoki Sejm uchwalił udzielenie głosu wirylnego to jest Akademia umiejętności, uchwaliła również jednomyślnie zmianę statutu krajowego w tym także kierunku zaproponować.

Komisya administracyjna wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę :

Lwów, dnia 30. stycznia 1895.

Przewodniczący:

Zaleski w. r.

Sprawozdawca :

Pilat w. r.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zawierająca dodatek do §. 3 statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Oprócz osób wymienionych w §. 3 statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 są członkami Sejmu krajowego z głosem wirylnym:

Prezes Akademii umiejętności w Krakowie, i rektor c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
